

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXI (55) • ŠTEV. (Nº) 45

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 14 de noviembre - 14. novembra 2002

PRVA POLOVICA VOLITEV

Slovenija je v nedeljo imela volitve, na katerih smo volili novega predsednika republike. Dosedanji predsednik, Milan Kučan, je bil najzgovornejša priča, kako se Slovenija izmotava iz komunistične oblasti, v katero je bila pogreznjena celih 55 let. Oziroma, kako se ne izmotava. Kajti Kučan ni bil dolgoletni demokrat, ki so ga za to nagradili s predsedništvom. Že deset let prej je bil Kučan pod starim režimom kot prvi v komunistični partiji - takrat se je imenovala še Zveza komunistov, danes je njena naslednica Združena lista - tudi prvi diktator v Sloveniji. Kajti vlada je bila samo praktična izvajalka odlokov, ki so jih sprejeli v partiji. Danes se to sliši malce zastarelo, a pred dvajsetimi leti je bilo to sila resno. Kučan je bil toliko bister, da je videl, da se komunizem in Jugoslavija krhata, in da če boče preživeti, mora nekaj narediti. In mu je uspelo. Prevzel je iniciativo in pričel s tranzicijo - sicer previdno, a je znal okoli sebe združiti ves narod. Prva leta se je malce sklonil, da je šel vihar preko njega, a navada in privajenost ga je spravila na mesto predsednika predsedstva in nato na mesto predsednika države. Moral je sodelovati z njemu nasprotnimi silami, postal je bolj ceremonialna oseba, vsaj na videz. A okoli sebe je zbral skupino ljudi, ki je načrtovala prihodnost, videla, kdaj je lahko potegnil kake vzvode, ki so obračali voz države v njegove kolesnice, sem pa tja je nekoliko popustil in skupaj z Drnovškom dejansko vladal naprej.

Ko je bilo nemogoče, da bi vnovič kandidiral, naj bi ga nasledil dr. Janez Drnovšek, ki je bil mlajši, ekonomist, ki so ga stare sile namenile za to mesto. Navzven je sicer kazalo, da si nista ravno prijazna, a kot se danes vidi, je bilo to le navzven. Da ne bi dobila predstavnica pomladnih strank Brezigarjeva, so na hitro potisnili v volilno igro drugega pomladnika, dr. Arharja. A ko so spoznali, da je le prenevarjen tekmelec Drnovšku, so si znali pomagati: kot v starih časih so privlekli na dan njegov dosje, njegovo veliko plačo, ki je med ljudmi odjeknila zelo slabo. Z Arharjem todrej ni bilo nič. Nato je prišel na vrsto Bučar, ki pa ni potegnil ljudi za sabo. Tako se je le krepila Brezigarjeva. Drugi kandidati pa niso predstavljali nič, le demokratično kuliserijo.

Sedaj vemo, kako je v Sloveniji. Drnovšek je potegnil za seboj skoro polovico volilnega telesa, Brezigarjeva nekoliko manj. V drugem krogu se bosta pomerila oba. Bo Brezigarjeva lahko dobila več kot 40%? Sicer bi bilo to manj, kot na volitvah pred leti, ko se pomladniki dobivali polovico, a vseeno je lepa številka, ki nam lahko daje poguma za naprej.

A k volitvam samo en komentar: žalostno je, da je bivši obsojeni cerkveni tat in informant UDBE Jelilničič dobil nad 8% glasov, do sedaj največ, kar je žel v slovenskem volilnem telesu. Tu ni problem ideje, ampak zdrave pameti slovenskih volilcev.

Sedaj je pred nami drugi krog. Še enkrat bomo morali na volišče, kar pomeni za nas kako uro vožnje z avtom v center. A ne smemo zaspiti ali reči, da je vseeno, ker je dvomljivo, da bi predstavnica po naši želji zmagala. Labko pa še veliko pridobi in pokaže starim silam, da gre čas naprej...

Če ne sedaj, pa bodo čez nekaj časa spet volitve, kjer lahko stopimo še korak dalje.

TD

Lektorat za slovenščino

Na Japonskem, v glavnem mestu Tokiu, si je ljubljanska univerza prizadevala postaviti na tokijski univerzi lektorat za slovenščino. Sedaj predava slovenski jezik profesorica iz ljubljanske Bibijana Dobov-

šek in ima že kakih 20 slušateljev. Istočasno predava tudi angleščino.

Že nekaj časa tečejo dogovori med ljubljansko in buenosairesko univerzo, da se tudi tukaj ustanovi lektorat za slovenski jezik.

Neuradni rezultati volitev v Sloveniji

Republiška volilna komisija (RVK) je 11. novembra ob 8. uri objavila zadnje neuradne izide predsedniških volitev po prešteti 99,84 odstotka oziroma 1.152.909 glasovnic. Po teh podatkih je najvišjo podporo prejel Janez Drnovšek, ki je zbral 44,35 odstotkov glasov volivk in volivcev. Skupaj z njim se je v drugi krog uvrstila še Barbara Brezigar, ki se je s 30,76-odstotno podporo uvrstila na drugo mesto. Po zadnjih neuradnih podatkih RVK

se je volitev udeležilo 71,19 odstotka oziroma 1.154.787 od skupaj 1.622.041 volilnih upravičencev.

Med devetimi predsedniškimi kandidati se je na tretje mesto z 8,51 odstotka glasov uvrstil Zmago Jelinčič, sledijo mu France Arhar (7,6), France Bučar (3,24), Lev Kreft (2,25), Anton Bebler (1,87), Gorazd Drevenšek (0,88) in Jure Cekuta (0,54 odstotka).

Po STA

Volitve v tujini

Volišča so bila danes med 9. in 17. uro po krajevnem času odprta tudi na 34 diplomatsko-konzularnih predstavništvih (DKP) Republike Slovenije po svetu, na katerih so izseljenci in zdomci lahko volili predsednika republike. Zaradi časovne razlike so prvi volili rojaki v Avstraliji, zatem pa v Tokiu, in sicer že v soboto ponoči po našem času.

Med izseljenci oziroma vpisanimi v poseben „izseljenski“ volilni imenik (v slednjega je vpisanih 4846 volivcev) se jih je 1026 odločilo, da bodo volili z volilno kartico po pošti.

Na slovenskem veleposlaništvu v Rimu se je predsedniških volitev udeležilo 22 od 35 slovenskih državljanov, ki so se prijavili za glasovanje na tem diplomatskem predstavništvu. Na veleposlaništvu pri Svetem sedežu je glasovalo 51 od 52 prijavljenih volivcev. Na generalnem konzulatu v Trstu je po nepopolnih podatkih od približno 260 volilnih upravičencev s seznama izseljencev volilo približno 80 volivcev.

V Avstriji je po neuradnih podatkih med 160 s stalnim prebivališčem v tej državi na generalnem konzulatu v Celovcu glasovalo 10 volivcev, na veleposlaništvu na Dunaju pa približno 20. Na Madžarskem je od 32 volilnih upravičencev glasovalo 26 volivcev.

Na danskem veleposlaništvu je med zdomci glasovalo vseh 12, kolikor jih je bilo na seznamu zdomcev, na seznamu izseljencev pa je bilo šest imen, med katerimi so glasovali trije. Na danskem veleposlaništvu bi lahko glasovali tudi volivci iz Islandije in Norveške, vendar se na volišču ni oglasil nihče.

Na slovenskem veleposlaništvu v Belgiji je bilo vpisanih 79 upravičencev, peščica tudi iz Luksemburga, za katerega je veleposlaništvo prav tako pristojno. Volilna

udeležba je bila približno 55-odstotna. Največ glasov je dobil Drnovšek (19), takoj za njim pa Brezigarjeva (16).

Na slovenskem veleposlaništvu na Nizozemskem volišča niso odprla, saj so se vsi slovenski državljani, ki so želeli voliti, odločili za glasovanje po pošti. Na veleposlaništvu v Franciji je na volilnem seznamu 177 upravičencev, volilo pa jih je 38. V Španiji jih je izmed 22 volivcev volilo 13 volivcev, ki so pet glasov namenili Drnovšku in pet Brezigarjevi, dva Kreftu in enega Bučarju. V Nemčiji je izmed 50 zdomcev volilo 40 ter 12 izmed 569 izseljencev iz volilnega seznama. Na veleposlaništvu v Švici je volilo 29 od 185 volilnih upravičencev. Na Češkem je od 40 volilnih upravičencev volilo 19 volivcev. Na Slovaškem je na dveh volilnih seznamih 10 upravičencev, volili pa so štirje.

Na slovenskem predstavništvu v Grčiji je oddalo svoj glas 20 od 26 vpisanih v volilni seznam. V Rusiji je volilo 32 od 49 slovenskih izseljencev in zdomcev. V Veliki Britaniji je glasovalo 36 od 107 volilnih upravičencev, 23 volivcev izmed 29 zdomcev in pet izmed 75 izseljencev, osem pa jih je glasovalo po pošti.

Koncno so preko morja zaprli tudi volišča v Argentini, ZDA in Kanadi, medtem ko so zaradi časovne razlike v Avstraliji in na Japonskem začeli voliti prvi. V Canberri v Avstraliji so volišče zaprli, ko so se v Sloveniji volišča

Poročilo o poteku volitev v Buenos Airesu

Letošnje volitve za predsednika republike so v Buenos Airesu potekale malo drugače kot prejšnja leta. Uveden je bil stalni volilni imenik na veleposlaništvu, po katerem so slovenski državljani lahko volili v prostorih veleposlaništva na aveniji Santa Fe.

Volilno komisijo je določila Republiška volilna komisija v Ljubljani, katere predsednik je A. G. Frantar.

Za predsednico je bila določena advokatinja dr. Marjana Poznič, za namestnico prva sekretarka veleposlaništva Anita Pipan, za člane Andrej Grilc, Roberto Mislej in za namestnika Lovrenc Rojč ter Rok Fink. Ista komisija velja tudi za drugi krog predsedniških volitev.

Po poročilu predsednice komisije dr. Pozničeve so volitve potekale mirno in gladko od 9. zjutraj do 5. popoldan, glasovi so bili prešteti takoj po zaključku volitev in poslani v Slovenijo po faksu.

V volilnem imeniku je bilo vpisanih 1433 državljanov, od katerih je volilo 705 volilcev. Od teh je osebno glasovalo na veleposlaništvu 545, 160 pa je poslalo pošto na isti kraj.

3 glasovi so bili neveljavni, ostali pa so se razdelili takole:

665 Barbara Brezigar
16 dr. Janez Drnovšek
14 dr. France Arhar
2 Lev Kreft
2 dr. France Bučar,
2 Gorazd Drevenšek,
1 Anton Bebler
0 Jure Cekuta
0 Zmago Jelinčič

V številu volilcev so vštet tudi Slovenci iz Mendoze, Bariloč, Tucumana in drugih naših Domov, kjer so rojaki overovali svoje podpise in jih poslali veleposlaništvu. Ti volilni glasovi so vštet v prejšnje. Nekaj glasovnic je pa prispelo prepozno, tako da bodo poslane naprej v Slovenijo. Poleg teh pa je treba še prišteti še tiste, ki so bile poslane direktno po pošti v Slovenijo. V Sloveniji bo volilna komisija čakala na volilnice po pošti do petka, nato pa bo uradno razglasila rezultat volitev in razpisala drugi krog volitev, ki bo potekal 1. decembra na istem kraju kot prvič.

Kot je še pristavila predsednica volilne komisije dr. Pozničeva, je treba pohvaliti delo veleposlanika in osebja veleposlaništva, ki so zelo olajšali delo komisije, tako da sploh ni prišlo do zastoja, ker je bilo še veliko dela za organiziranje in usklajevanje volilnega sistema.

šele odprla.

V Kanadi je največ ljudi volilo v prostorih slovenskega konzulata v Torontu, kjer je glasovnice oddalo 118 upravičencev, v Ottawi 12, po neuradnih podatkih je v Kanadi tako glasovalo 140 volilnih upravičencev.

V ZDA je bila največja volilna udeležba v prostorih slovenskega konzulata v Clevelandu. Na konzulatu je volilo 21 upravičencev. Večina ostalih volilnih upravičencev je glasovnice poslala po pošti v Slovenijo. V prostorih slovenskega veleposlaništva v Washingtonu je volilo 10 upravičencev. V New Yorku se je volitev udeležilo devet volilnih upravičencev. V ZDA se je tako

po neuradnih podatkih na DKP volitev udeležilo skupaj 51 upravičencev.

Na veleposlaništvu v Canberri v Avstraliji je bilo na seznamu 190 volilnih upravičencev. Na veleposlaništvu so volili trije, po pošti so prejeli deset glasovnic.

Volišča so bila poleg Argentine, ZDA, Kanade in Avstralije odprta še v Avstriji, Belgiji, Bosni, na Češkem, Danskem, Finskem, v Franciji, Grčiji, na Hrvaškem, v Italiji, na Japonskem, Madžarskem, v Makedoniji, Nemčiji, na Poljskem, v Rusiji, na Slovaškem, v Španiji, na Švedskem, v Švici, Veliki Britaniji in ZRJugoslaviji. V Tel Avivu v Izraelu volišče ni bilo odprto.

GLEJ...

LEVSTIK OPROŠČEN	2	ŠOLSKI IZLET	3
PRISTAVSKI DAN	3	UMRLA STA VALENTIN INZKO	
BARKA BREZ RIBIČA	3	IN BLAŽ POTOČNIK	4

VIŠJE SODIŠČE JE LEVSTIKA OPROSTILO

Višje sodišče v Ljubljani je v zadevi proti obtoženemu Vinku Levstiku 6. novembra ugodilo pritožbi obrambe in spremenilo obsodilno sodbo ljubljanskega okrožnega sodišča, ki je 15. junija lani Levstika spoznalo za krivega vojnega hudodelstva in mu izreklo kazen 12 let zapora. Višje sodišče je namreč v sodbi z dne 3. oktobra ugodilo pritožbi Levstikovih zagovornikov Danijela Starmana in Jožeta Hribernika in obsodilno prvostopenjsko sodbo zaradi kršitev materialnega zakona spremenilo v **oprostilno** sodbo.

Višje sodišče v svoji oprostilni sodbi poudarja, da so v sodbi sodišča prve stopnje podane takšne kršitve materialnega zakona, ki predstavljajo absolutno kršitev. Pri tem je pritožbeno sodišče ugotovilo, da Vinku Levstiku očitano dejanje ne obsega vseh zakonskih znakov, ki jih za nezastarljivi zločin zahteva nekdanji jugoslovanski kazenski zakonik. Okrožno sodišče je lani Levstika namreč obsodilo na podlagi 144. člena kazenskega zakonika nekdanje Jugoslavije, ki je bil v veljavi v začetku sojenja. Takšno dejanje je po omenjenem zakoniku podano le tedaj, ko je storjeno v večjem obsegu in predstavlja sistematično kršitev določb mednarodnega prava oz. se tovrstna hudodelska dejanja ponavljajo. Takšna dejanja pa morajo predstavljati sestavni del organiziranega, sistematičnega in politično motiviranega delovanja v velikem obsegu, navaja Hribernik sodbo višjega sodišča, kar pa naj se v konkretni zadevi obtožencu sploh ne bi očitilo.

Višje sodišče je pritrdilo trditvam obrambe, da je vprašljivo, če zbrani dokazi sploh dajejo dovolj podlage za izrek obsodilne sodbe oz. ali nudijo zanesljivost, ki bi izključevala vsak razumen dvom v odločitev sodišča prve stopnje. Tako, navaja Hribernik sodbo višjega sodišča v Ljubljani, sodba prvostopenjskega sodišča za prvo očitano dejanje - zajel naj bi dva partizana in enega izmed njiju ustrelil - ni prepričljiva. Po mnenju pritožbenega sodišča zagovor obtoženca, da je bil ubiti par-

tizan Alojz Marolt ustreljen na begu, sploh ni bil ovržen, saj je bil podprt z dokumentacijo, deloma pa tudi z izpovedbami prič. Ob pomanjkanju drugih zanesljivih dokazov in ob upoštevanju obtoženčeve obrambe, takšnega zagovora po mnenju senata pritožbenega sodišča ni bilo mogoče izključiti.

Enake pomisleke naj bi višje sodišče imelo glede drugega dejanja, ko naj bi Levstik pri krčki v vasi Struge ubil drugega partizana, poročnika Borivoja Jeleniča. Višje sodišče namreč ugotavlja, da so med izpovedbami posameznih prič takšne vrzeli in nasprotja o pomembnih okoliščinah, da jemljejo tem izpovedbam vso prepričljivost. Vse to naj ob dodatnih preklicih izjav nekaterih prič ne bi dajalo zanesljive podlage za izrek obsodilne sodbe.

Proces proti Levstiku se je z zahtevom za preiskavo prvič začel že leta 1981. V tistem času so se zaradi nezadovoljstva javnosti ob vračanju oseb, razglašeni za vojne zločince - med njimi je bil v 70-tih letih tudi Levstik -, začeli tudi drugi tovrstni procesi.

Zahteva za uvedbo preiskave je bila sprva vložena zoper Vinka Levstika in Ivana Kožarja, kasneje je bila razširjena še na druge obdolžence, utemeljen sum za njeno uvedbo pa je izhajal tudi iz prilog, ki jih je h kazenski ovadbi podal center službe državne varnosti. Levstiku je bilo sprva očitanih 13 kaznivih dejanj vojnega hudodelstva, ki ne zastarajo. Kot domnevni poveljnik akcijske skupine Črna roka v 114. jurišni četi slovenskega domobranstva, ki je imela svojo postojanko v Velikih Laščah, naj bi od maja leta 1944 do aprila leta 1945 sodeloval pri umorih desetih civilistov. Sam pa naj bi ubil tri civiliste, pet ranjencev in tri vojne ujetnike.

Tožilstvo je tedaj zaradi odsotnosti obdolžencev predlagalo, da se preiskava opravi brez njihovega poprejšnjega zaslišanja, čemur je preiskovalni sodnik ugodil, saj je menil, da bi bilo zaradi starosti precejšnjega dela prič z njeno uvedbo nevarno odlašati. V času preiskave pa so bile pridobljene foto-

grafije in dokumenti ter opravljeni ogledi krajev, zaradi zavarovanja dokazov pa je bilo brez prisotnosti obdolženca po podatkih sodišča pred preiskovalnim sodnikom zaslišanih več kot 120 prič. V avgustu leta 1985 je sodišče preiskavo zoper Levstika prekinilo z obrazložitvijo, da je nedosegljiv. Zoper prekinitve preiskave se je Levstikov takratni uradno določeni zagovornik Miha Kozinc pritožil, navedel tudi naslov Levstikovega bivališča, vendar pa je sodišče njegovo pritožbo zavrnilo in preiskavo ustavilo.

Tožilstvo je leta 1992 Levstiku po prehodu meje vročilo vabilo na sodišče, naslednji mesec je na sodišču prvič podal svoj zagovor, sklep o uvedbi preiskave pa je postal pravno močen novembra istega leta. Sredi naslednjega leta, v času generalnega državnega tožilca Antona Drobniča, je takratni temeljni javni tožilec v Ljubljani Tomaž Miklavčič odstopil od pregona, kar je utemeljil s pomanjkanjem dokazov. Po sklepu o ustavitvi preiskave so zasebni tožilci Stane Vesel, Dušana Jelenič ter Alojz in Ivan Kikelj nadaljevali pregon zoper Vinka Levstika. Kikljevi so od pregona kasneje odstopili, zaradi prepozne prevzema pregona od očeta pa je sodišče kasneje zavrglo obtožbo Nataše Vesel. Pregon za umor Jeleniča je kasneje prevzelo tožilstvo, za umor Marolta v vasi Struge, ki je bil odkrit na novo, pa je tožilstvo leta 1999 vložilo novo obtožnico, pri čemer je prišlo do združitve obeh postopkov.

Tokratno sojenje Levstiku se je za tri dejanja vojnega hudodelstva začelo 23. novembra 2000, ta teden pa se končalo.

Veseli smo, da je toliko opevana sodba vsem domobrancem v osebi Vinka Levstika končala oprostilno.

Še pa čakamo, da se bo kdaj kje vršila vsaj ena sodba proti kakemu partizanskemu zločinu, med revolucijo ali po njej, katerih število gre v desetisoče. Zgodovina je že povedala svoje, naj še sodišče.

PO STA

DOMOBRANEC VINKO LEVSTIK DOSEGEL PRAVICO

BOŽIDAR FINK

Po enaindvajsetih letih se je zdaj vendar končal sodni kazenski proces proti domobrancu Vinku Levstiku. Začel se je leta 1981 z zahtevo za preiskavo o njegovih domnevnih vojnih hudodelstvih v letu 1944, katerih pregon ne bi bil zastaran. Levstiku so očitali umor civilistov, ranjencev in vojnih ujetnikov. Preiskava je bila leta 1985 prekinjena, ker je bil obdolženec sodišču nedosegljiv, pozneje pa sploh ustavljena.

Leta 1992 je bila na zahtevo tožilstva preiskava spet uvedena, a je naslednje leto javni tožilec Tomaž Miklavčič odstopil od pregona zaradi pomanjkanja dokazov. Sorodniki domnevnih žrtev pa so zahtevali, da se pregon nadaljuje, in je tožilstvo prevzelo pregon za tri od trinajstih kaznivih dejanj, ki so bila v začetni preiskavi.

Pred ljubljanskim okrožnim sodiščem je bil Vinko Levstik dne 15. junija 2001 spoznan za krivega vojnega hudodelstva umora dveh partizanov kot vojnih ujetnikov in obsojen na dvanajst let zapora.

Na pritožbo proti tej sodbi je zdaj višje sodišče v Ljubljani dne 3. oktobra 2002 sodbo spremenilo in oprostilo Levstika krivde in kazni. Pritožbeno sodišče je ugotovilo, da je sodišče prve stopnje kršilo materialni zakon, ker je naložilo kazen za dejanja, ki niso bila taka, kot jih opredeljuje zakon kot kazniva dejanja, zaradi katerih po preteku določenega časa storilcev ne bi bilo več mogoče sodno preganjati.

Razen tega, da se obtožba ni nanašala na ustrezna kazniva dejanja, višje sodišče tudi ni sprejelo, da so bila dejanja v prvi sodbi zanesljivo dokazana, in je ugotovilo, da različne okoliščine jemljejo izpovedbam prič vso prepričljivost.

Zaradi obeh razlogov je bila torej izdana druga sodba, s katero je bil neponovljivo končan dolgoletni pregon Vinka Levstika.

Sodba višjega sodišča pa ima tudi širši pomen. Vinko Levstik je bil namreč najprej obsojen za nezastarljiva vojna

hudodelstva umora vojnih ujetnikov. Sodišči prve in druge stopnje sta ga torej obravnavali kot domobrancia z vojaškim statusom. Če bi mu tega statusa ne priznavali, - kot ga domobrancem sploh odrekajo nekateri poslanci državnega zbora - bi veljal za civilista in bi partizanski ujetniki ne imeli položaja vojnih ujetnikov. Njihov umor, če bi se res dogodil, bi bil navaden umor in bi bil pregon zanj po 58 letih že davno zastaran. To pa bi sodišče upoštevalo po uradni dolžnosti in obtožbo zavrnilo. Vinko Levstik je bil torej po oceni obeh stopenj vojak in je tudi domobranstvo bilo vojaška, ne policijska formacija, ki bi zanj ne veljala pravila mednarodnega vojnega prava.

To oceno bo morala upoštevati vladna komisija, ki ji je bilo naloženo, da se izreče o vojaškem statusu domobrancev. Državni zbor pa bo nato moral domobranskim grobiščem priznati oznako vojaških grobišč, ne zgolj grobišč vojnih žrtev, in to s častmi, ki jih takim daje civilizirani svet.

Priznanje dr. Edu Škulju

Slovensko muzikološko društvo je ob svoji deseti obletnici letos prvič podelilo nagrado in priznanje, poimenovano po prvem slovenskem glasboslovcu Josipu Mantuaniju (1860-1933), dolgoletnemu kustosu cesarske knjižnice na Dunaju in uredniku prve izdaje zbranih del Gallusa.

Mantuanijevo priznanje je dobil dr. Edo Škulj za izdajo zbranih del omenjenega skladatelja v zbirki Monumenta artis musicae Sloveniae. Glavno mesto, Mantuanijevo nagrado za življenjsko delo, pa je pre-

jel dr. Andrej Rijavec za znanstveno, pedagoško in strokovno delo, s katerim je prispeval k razvoju stroke.

Edo Škulj je z novo transkripcijo in ureditvijo zbranih del Jacobus Gallusa v zbirki Monumenta artis musicae Sloveniae v razmeroma kratkem času opravil obsežno delo, ki običajno zahteva sodelovanje več raziskovalcev. S transkripcijo je omogočil lažji vpogled v opus tega velikega slovenskega skladatelja ter ga naredil dostopnega za številne domače in tuje strokovnjake in izvajalce.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Lahko zapišemo, da se v tej noči nekaj svetlika. Seveda to ne pomeni, da se bliža jutro, le nekje je posvetila luč, da lahko bolj jasno vidimo položaj.

Konvencija peronizma. Ker je sodnja proglašila prejšnjo srečanje za neveljavno, je predsednik sklical novega. V torek 5. novembra se je popolnoma sklepčen kongres sestal v Obras Sanitarias in izglasoval nova pravila igre. Duhalde je pokazal svojo moč, dokazal je, da drži trdo v rokah vajeti stranke in s tega mesta nadzira notranji razvoj peronizma. In to je dosegel proti volji bivšega predsednika Menema in ob vzdržanju guvernerja iz San Luisa ter kandidata Rodrigueza Saá.

Ofenziva in umik. Prvič, odkar je bil postal predsednik in simbol peronizma, je Menem doživel jasen poraz. To je presenetilo njega in njegov štab. V menemizmu sta trenutno dve skupini: ena, ki hoče po sodniških postopkih in sploh javnem nastopu nadaljevati borbo proti Duhaldeju za kontrolo stranke; druga pa, nekako vdana v usodo, ki si želi le čimprejšnjih notranjih volitev, v upanju, da jim bo tam sreča bolj mila in bo Menem osvojil mesto peronističnega predsedniškega kandidata.

Vzrok uspeha. Trenutno Duhaldejev načrt uspeva. Kakšen je vzrok in zakaj nekaj vsemogoči Menem propada? Vedno določa smer ladje tisti, ki je pri krmilu. Duhalde kot predsednik nadzira delovanje vlade, delitev socialne pomoči in tudi dostavo federalnih fondov posameznim provincam. Lahko je potem pritiskati na krajevne peronistične velikaše, ki so bolj sprejemljivi za pošiljanje delegatov na kovencije in dviganje rok, če jim je s tem zagotovljen socialni mir vsaj za nekaj časa. Tako vsaj razlagajo zadevo razni politični opazovalci.

Razni datumi. Na tem področju pa je tema še hujša kot prej. Če je prvotno Duhalde sam sklical odprte notranje volitve za sredi decembra (tedaj obvezne za vse stranke, kar je bilo potem sodno razveljavljeno), je sedaj konvencija (pod njegovim vodstvom) odločila, naj peronizem izvede te volitve 19. januarja. Komaj nekaj dni za tem pa je že spremenil mnenje. Sedaj se govori o notranjih volitvah v peronizmu meseca marca. Javno se razlaga, da naj bi bili volilni datumi čim bolj skupaj, rok bolj skrčen. Obenem vlada upa, da bo sodniški postopek razveljavil datum predsedniških volitev in ga prestavil za mnogo pozneje. Spekulira se celo, da bi vlado predali novoizvoljenemu predsedniku šele na ustavni datum 10. decembra.

Iščemo kandidata? V nečem pa Duhalde ni uspel: potem ko je spoznal,

da Reuteman res noče sprejeti kandidature, je ostal brez kandidata. Nato je poskusil z De la Soto, ki pa doslej ni pokazal dovolj privlačnosti med ljudstvom. Z druge strani pa Kirchner tudi nima dovolj zaslonbe, da bi uspešno tekmoval z Menemom. Rodriguez Saá je preveč svojeglav in prefrigan, da bi mu Duhalde zaupal. Poleg tega se je uprl konvenciji in bil dejansko prisiljen, da se predstavi kot kandidat izven peronizma. Zato Duhalde potrebuje več časa, da najde primerne kandidata ali pa da izvede politično alkimijo, ki bi zagotovila enoten nastop preostalega peronizma na predsedniških volitvah.

Kaj pa medtem? To stanje in zlasti nekateri upi in načrti za bodočnost pa postavljajo nova vprašanja. Bo Duhalde odstopil 25. maja, kot je napovedal? Danes še trdi, da na napovedani dan brezpogojno odstopi. Kaj tedaj, če še ni novoizvoljenega predsednika? Zakonodajni zbor (poslanci in senatorji skupno), mora imenovati novega začasnega predsednika, ki naj dopolni ustavni mandat. Je ta „novi začasni predsednik“ lahko Duhalde sam? Vse je mogoče v tej deželi. Je možen kdo drugi in se Duhalde v tem primeru predstavi sam kot peronistični kandidat za novo ustavno dobo? Težko, zelo težko, a ponavljamo da „vse je mogoče v tej deželi“.

Volilna alkimija. Seveda, medtem ko se vse te meglice nekoliko razpršijo, vsak gleda po svoje in dela račune. Tako se govori o možnosti, da bi se med De la Soto in Kirchnerjem zmenila za mesto predsednika in podpredsednika; druga možnost je eden od njih za predsednika pa Chiche (Duhaldejeva soproga) za podpredsednico; ali neki tretji kandidat, seveda tudi z gospo kot podpredsednico. S kordobskim guvernerjem vleče kar lepo število peronističnih veljakov. Kirchner se s svoje strani opira zlasti na nekatere peronistične veležupane (n.pr. Balestrini iz La Matanze). A končni izid je še vedno vprašanje.

Na levi: Medtem je svoj predsedniško kandidaturu predstavila Elisa Carrio. Objavila je že tudi vladni program, ki pa je (kot vsi argentinski vladni programi pred volitvami) poln splošnih pojmov, ne da bi se jasno povedalo, kako se bodo visokodoneči načrti izvajali. Zanimiva sta dva pojva. Najprej ta, da je gospa Carrio v celotnem nastopu, besedah in načrtih zelo umirjena. Kot da se ne bi hotela zameriti nikomur (vsak glas je dobrodošel). Druga, da na predstavitvi ni bilo socialistov, s katerimi je dotlej delala zelo povezano. Že nekaj časa se govori o težavah med njo in domnevnimi zavezniki. Je prišlo do razporeke še pred zakonom?

SLOVENC V ARGENTINI

35. PRISTAVSKI DAN

"Prav prisrčen „dober dan“ vsem, ki ste prišli na letošnji Pristavski dan. Bog daj, da bi se prijetno počutili tu! Bodite dobrodošli!"

Tako nas je pozdravila Miriam Jereb Batagelj, ki je imela na skrbi povezavo celotnega praznovanja, za katerega smo ji iskreno hvaležni.

Kristina Jerovškova in Janez Jelenc sta ob navzočnosti predstavnikov Domov in narodnih noš dvignila zastavi.

Miriam nas je povabila v bogoslužni prostor, kjer smo ponovno doživeli veličino daritve svete maše, ki je daroval prelat dr. Jure Rode ob somaševanju dušnega pastirja patra Kukovice, med katero je pel moški zbor pod vodstvom Anke Gaserjeve.

Po duhovni hrani smo poskrbeli še za telesno; na skrbi so jo imele naše dobre mamice.

Kratek klepet... in že so prihajali prijatelji na popoldansko slavnost našega dne. Iz vseh okrajev so prišli, -saj radi pridemo na Pristavo- so rekli nekateri, da obujamo spomine na mlada leta..., da pod zelenimi drevesi malo poklepavamo... so rekli drugi.

V zgornji dvorani nam je zopet Miriam podala uvodne misli in nam predstavila diplomiranega časnikarja Toneta Mizerita, ki nas je obogatil s svojimi besedami (govor je objavil naš list v predzadnji številki).

Po teh lepih besedah se je odprl oder in začela se je igra Alejandra Casone „Los árboles mueren de pie“ v slovenskem prevodu Miriam Jereb Batagelj.

Casona je psevdonim. Pravo avtorjevo ime je Alejandro Rodríguez Álvarez. Leta 1903 se je rodil v kraju Besullo (provinca Asturias) v Španiji. Ko je izbruhnila civilna vojna, je odšel najprej v Mehiko, kasneje pa se je nastanil v Buenos Airesu (leta 1939), kjer je nastalo lepo število njegovih del. Kmalu po povratku v Španijo je tam umrl l. 1965.

Drevesa umirajo stoji: V tem delu je govora o relativnosti ljubezni v družinskem krogu v primerjavi z ljubeznijo drugih.

Mauricio je direktor nenavadne neprofittne organizacije, ki se bavi s tem, da osvobodi duševno bolne njihovih tegob in jim vrne vero v življenje. V ta namen ima ob sebi rokohitce, raziskovalce, uradnike, ki se našemijo, in celo vrsto pripomočkov.

Nekega dne se pojavi pri njem gospod Balboa in ga prosi za pomoč. Vrsto let je z lažjo dosegal, da je žena verjela v to, da se je njen vnuk spreobrnil. Babica verjame, da se je vnuk poboljšal, da se je oženil in da je arhitekt, ki živi v Kanadi. To pa ni res.

Na prošnjo gospoda Balboe stopi Mauricio na mesto vnuka skupaj z Isabel, deklo, katero je Mauricio rešil samomora. Isabel naj bi bila vnukova žena. Par prispe k Balboovim in babica je srečna.

Sreča pa se nalamlja, ko pride pravi vnuk v hišo in pritiska na Balboo. Če mu ta ne ugodí, bo babica izvedela vse. Predstavi se kot pravi bandit. Babica, ki je slutila o pravi identiteti prišleca, pokaže občudovanja vredno trdnost, izžene pravega vnuka in sprejme Mauricia in Isabel za vnuka in vnukinjo. (Iz predgovora slovenskega prevoda).

Igro je režiral **Dominik Oblak**, ki je tudi odigral vlogo Mauricia; pokazal je, kako se resnično lahko pomaga drugim, če si duševno bogat.

Lučko Oblakovo za vlogo Isabel je Dominik prvič izbral za eno od glavnih vlog in se ni zmotil (saj jo dobro pozna...), da je lahko zopet pokazala svoj igralski talent in nas zapeljala v globino ljubezni do bližnjega potem, ko se je iz obupa predala delu za druge.

Nisi mogel mimo dejstva, da ne bi bil soudeležen pri doživljanju babice, ki jo je tako živo igrala **Gabi Križeva**. Z njo si delil solze in vdanost v nesrečo izgube ljubezni pravega vnuka, pa še srečo, ko je dobila brezpogojno ljubezen neznanih ljudi. Lahko smo videli, da se prenaša igralski talent Bajdove družine iz roda v rod.

Vlogo Genoveve, zaupne babičine uslužbenke, je igrala **Nadica Groharjeva**. Zopet je pokazala, da ji oder ugaja, da se zna na njem obrniti.

Helena - tajnica dobrodelnice ustanove - odigrala jo je **Cvetka Tomaževičeva**, je pokazala svoj strogi značaj tudi na odru: Po dolgem času je zopet imela malo daljšo vlogo.

Andrejka Zupanc je v kratki vlogi pokazala Ameliotipkarico, in dokazala, da je talent za daljše ali krajše vloge potreben.

Gospod Balboa je bil **Gregor Batagelj**. Dolgo ga ni bilo na odru, pa mu je ta vloga zelo pristajala. Njegova osebnost je bila prežeta z mislijo, da je možno z lažjo doseči ljubi mir.

Druge vloge so odigrali pastor-Norvežan **Miloš Mavrič**, ki je zadnje čase večkrat na odru in, ker rad igra, mu vse vloge dobro ležijo. **Marko Petek** je spet simpatično izdelal svoj lik, tokrat rokohitca. **Lovec-Matjaž Čeč** pa žanje tako odobravanje s svojim nastopom, da si ga ne predstavljamo v kaki tragični vlogi. Posrečen je bil tudi Tat tatov-**Tone Tomaževič**, že znan igralec kratkih prikazov.

pridobi Ricardovo dušo, ki potepta še zadnjo zapoved, katero je do takrat spoštovala: ne ubijaj.

Od tam naprej se pa prične Ricardova borba. Zbudi se mu kesanje in se odloči, da gre na sever, v ribičev kraj, v hišo, v kateri živi vdova moža, za čigar smrt je Ricardo odgovoren. Res najde vdovo Estelo, katera je prepričana, da je njenega moža ubil svak, mož njene sestre Frida. Ricardovo kesanje in borba s samim seboj, Estelin nemir s sestro in beg pred resnico, odnos med Ricardom in Estelo in še mnoge druge bistvene človeške težave se dogajajo v tem drugem delu igre, v drugem in tretjem dejanju.

To Casonovo delo nam stavi globoka vprašanja, ki segajo preko mej časa. Hinavščina v iskanju lastne koristi, nemir v kesanju, moč besed, beg pred resnico, zavist, strah pred lastno negotovostjo v odnosu z drugim, konformizem, dvom o napredku moderne družbe, prednost volje nad fizičnim dejanjem, iskrenost, sočutje do bližnjega,

predvsem pa možnost in dolžnost spreobrnitve v ljubezni ter odpuščanje, so nekatere točke, ki jih avtor postavi pred naše oči z besedilom igre.

Dva svetova v nasprotju: finančni svet moderne družbe, svet koristi in nešteti žrtve v prid bogastva le nekaterih, in preprosti svet ribičev, v osebnem odnosu z naravo. Med tema dvema svetovoma se kreše napetost in možnost spreobrnjenja pod sijajem luči ljubezni, daleč od sprinjenega sveta, edini kraj za konec borbe med krepostmi in grehom, za zmago **novega človeka nad starim človekom**.

„S tem človekom se borim odkar sem tukaj, s tem se bom boril vse življenje.“

Ponovitev igre „Barka brez ribiča“ bo Gledališka skupina Slovenske vasi predstavila v dvorani škofa Rožmana v Slovenski hiši, v nedeljo, 24. novembra po maši, ob prazniku Kristusa Kralja, v okviru Dušnega pastirstva in Slovenske kulturne akcije.

Nek drug-**Karel Selan**, pravi vnuk: ni imel lahke vloge, saj je moral pokazati v kratkem času nekaj poglobitnih grehov kakor sebičnost, materializem, sovraštvo, itd. Pa se je vseeno potrudil in nam pokazal tudi to plat življenja.

Dominiku se vedno zahvaljujemo in mu čestitamo, zahvaliti pa se moramo tudi Bogu, da mu je dal tak talent. Režiserju pa zopet, da nam vse to posreduje. Mingo, tebi in vsej tvoji družini za trud in darovane ure Bog povrni!

Hvaležnost je lepa čednost, je za konec rekla Miriam. Zahvalila se je: Anki Gaserjevi za petje pri maši, vsem pevcem, posebno še tistim, ki so priskočili pristavskim na pomoč in so hodili na vaje iz drugih Domov; dr. Juretu Rodetu in patru Alojziju Kukovici za daritev svete maše; kuharicam in natakarjem s Polono Havelko na čelu; arh. Zorki Gris za pripravo šopkov in olepšanje prostorov; govorniku, dipl. časnikarju Tonetu Mizeritu za lepe misli; scenografu Andreju Golobu, pa Pavlu Groharju ter Marku in Daniju Čopu, ki so skrbeli za zvočne in svetlobne efekte; Metki Magistrovi za maskiranje; Tiskarni Vilko za njihov tiskovni prispevek. Seveda vsem igralcem, šepetalkama (Helena Dolinšek in Cvetka Tomaževičeva), skritim delavcem in vsem, ki so prišli na Pristavo in pozorno sledili dogajanju in nagradili nastopajoče s ploskanjem.

Naše praznovanje smo končali ob lepi družbi prijateljev in si želeli lahko noč ob čakanju na naslednje snidenje.

Maruša

ŠOLSKE IZLET

Prišla je tako dolgo pričakovana sobota

Ko smo se zjutraj zbudili in pogledali skozi okno, smo se srečni in zelo navdušeni začeli pripravljati na tako imeniten in vse leto pričakovani dan.

Pričeli smo se zbirati po domovih in ko nas je bila že večina, smo se odpeljali. Že na avtobusih se je pričel izlet. Vzdušje je bilo čisto počitniško. Veseli obrazi so odsevali povsod.

Prispeli smo v Glew, a ne tako hitro. Kar nekaj časa smo se vozili z avtobusi. In že smo bili tam. Prva je bila na mestu Prešernova šola, potem Balantičeva, nato Baragova in tudi Rožmanova, Slomškova, Jurčičeva; blizu poldneva so prišli še učenci iz tečaja ABC po slovensko. Bilo nas je zelo veliko: kar 324 učencev in 58 spremljevalcev. Ko smo bili tam, smo vsi skupaj vstopili v malo dvoranico, kjer nas je že čakal pripravljen oltar, da se ob njem zberemo in z mašo počastimo najboljšega prijatelja Jezusa ter se mu zahvalimo za vse prijetne trenutke, ki smo jih preživeli skozi šolsko leto. Med mašo pa smo tudi prepevali, kar je tako značilno za veselo slovenske otroke.

Na dvorišču nas je po maši in po kratki malici čakalo presenečenje. Prof. Jure Urbančič s pomočniki je za vse otroke, od najmlajšega do najstarejšega, pripravil prostor, ograjen s trakovi, na katerem so se odvijale zanimive igre. Te igre so bile namenjene za razvedrilno in obenem tudi za zblizanje otrok iz vseh

naših šol. Razdeljeni so bili v dve veliki skupini: starejši in mlajši. Učiteljice so bile takoj pripravljene priskočiti na pomoč in so se tudi one zabavale ob metanju žogic v odprta pajaceva usta ali ob igri z velikim barvastim padalom in tudi ob prehodu skozi predor, velike domine ter metanje obročev. Starejše pa je čakalo: gosenica, spuščanje žogic po žlebu, tekmovanje po parih v vrečkah, skakanje po preprogi.

Ta ura igranja je hitro minila. Za starejše fante in deklice so se potem začela tekmovanja v nogometu in v igri med dvema ognjema.

Popoldne je urno minilo ob igri, sprehajanju, hranjenju domačih živalic in tekmovanju. Tudi posladkali smo se s sladoledom, ker je bilo vreme toplo in soparno. Dežja pa le ni bilo...

Kako lušno je na izletu, kjer se srečavamo z drugimi otroki, ki prav tako hodijo v slovensko šolo. Hvaležni smo ob tako lepih srečanjih staršem, ki nam vse to nudijo; slovenskim lazaristom, ki nam vsako leto dajo na razpolago prekrasen kraj za sprostitev; učiteljem, ki nas vse leto učijo in nas tudi na teh srečanjih spremljajo z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo; in tudi g. Janezu, ki nam na vsakem izletu približa Jezusa in njegov nauk.

Otroci, bodimo tudi Bogu hvaležni, ker je hotel, da smo del te slovenske skupnosti v Argentini in imamo možnosti, ki je nimajo vsi otroci.

-č. -c. -a.

"Barka brez ribiča" za Kristusa Kralja

24. avgusta leta 1945 je bila v Teatro Liceo v Buenos Airesu krstna predstava igre „La Barca sin Pescador“ Alejandra Casone, katero je avtor napisal prav v tem mestu, ko je bil izseljenec iz Španije.

Alejandro Casona se je rodil v Besullo (Asturias) l. 1903 in umrl l. 1965. Napisal je več kot petnajst odrskih dram, med katerimi lahko naštejemo, poleg omenjene še **Prohibido suicidarse en primavera**, **La dama del alba**, **Los árboles mueren de pie** („Drevesa umirajo stoji“ katero so pred kratkim predstavili na Slovenski pristavi v režiji Dominika Oblaka), **Siete gritos en el mar**.

Igro „Barka brez ribiča“ je v letu 1968 predstavilo Slovensko gledališče Buenos Aires na odru Slovenske hiše v prevodu ge. Marije Kutnar. Letos jo je pa v istem prevodu postavila na oder Gledališka skupina Slovenske vasi v dvorani Hladnikovega doma ob pri-

liki petdesete obletnice Društva Slovenska vas.

Komedija (kakor jo je imenoval avtor sam, čeprav ima močan dramatičen prizvok) je deljena v dva dela, čeprav ima tri dejanja. V prvem delu nam Casona pokaže svet financ moderne družbe, svet koristi in želje po ekonomskem napredku, svet sovraštva med ljudmi. V tem svetu živi Ricardo Jordán, voditelj finančne družbe in delničar na borzi, strasten človek, zmožen staviti vse svoje življenje na eno samo karto, še posebej, če gre za zmago v finančni borbi. Ne ozira se na druge („srce je slaba trgovina“), ne zaupa nikomur (tudi svojim svetovalcem ne), ne spoštuje zakonov ne zapovedi. Njegov položaj pa ni najboljši, kajti številke padajo in mu preti polom. Prikaže se mu sam hudič in mu nudi pogodbo: rešitev vsega premoženja, če le finančnik zaželi smrt nekega človeka na drugem koncu sveta. Tako si hudič

SKRBIMO ZA ZDRAVJE

Kaj pa prebava

METKA MIZERIT

Dobra prebava je odvisna od zdravih prebavnih organov, pa tudi zdravje je odvisno od dobre prebave. Prebavna pot se začne v ustih, preide v požiravnik, se nadaljuje v želodcu, dvanajstniku, tankem in debelem črevesu. Vsak teh prebavil ima svojo funkcijo.

V ustih so poleg slin važni zobje. Ti morajo biti popolni in zdravi, da hrano lahko dobro zgrizemo in prežvečimo. Po požiravniku pride hrana v želodec, kjer jo kisline in fermenti pripravijo, da se lahko presnavlja. V dvanajstnik pritekajo sokovi iz jeter (žolč) in trebušne slinovke, ki hrano razkrojijo in presnavljajo. V tankem in debelem črevesu so resice, polne kapilar; te vsrkavajo hranilne snovi, ki se tako pretakajo v kri. Neuporabne snovi gredo v debelo črevo in se kot človeško blato izločijo iz telesa. Tukaj pogosto nastopijo težave, ki jih imenujemo zaprtje.

Vzroki te bolezni (zaprtja) so lahko različni; naj omenim le najbolj pogoste in ti so: nepravilna prehrana, preveč sedenja in premalo gibanja.

Pri prehrani je važno, da uživamo hrano, ki ima dovolj vlaknin (fibras). Znanstveniki trdijo, da hrana, ki vsebuje dovolj vlaknin, preprečuje raka na debelem črevesu. Prav tako vlaknine preprečujejo vnetje črevesnih izboklin (diverticulitis). Zadostna količina vlaknin zmanjša vsrkavanje holesterola iz čreves ter tvorbo lastnega holesterola v jetrih. Ugotovili so tudi, da večje količine vlaknin v prehrani preprečujejo nastajanje sladkorne

bolezni in zvišanje krvnega pritiska.

„V kateri hrani pa se nahajajo vlaknine,“ boste vprašali. Največ jih je v sadju in zelenjavi in to v najbolj poznani: v zelju, ohrovtu, špinaci, stročnicah, v brokoli, beluših (špargeljnih), poru in cvetači (coliflor), ki je najlažje prebavljiva karpusnica. Vsa ta zelenjava ima tudi veliko mineralov (kalija, kalcija in železa), ki jih potrebuje naše telo, pa tudi vitaminov.

Vlaknine so tudi v domačem sadju ter v žitih; več v ovojnicah kot v zrnu samem. Zato je tudi črn kruh bolj priporočljiv kot bel, saj vsebuje še enkrat toliko vlaknin. Kot pomemben dodatek k hrani so cenjeni ovseni kosmiči (Quaker).

Pri sadju je boljše, da je neolupljeno. Če kdo ne prenese surovega, lahko tudi kompot. Pater Ašič priporoča zlasti fige in slive, ki jih je možno uživati surove, kot kompot, marmelado, suhe ali namočene v vodi.

Seveda, moramo uživati tudi dovolj tekočine (mineralne vode, sokove, zeliščne ali sadne čaje). Hrano moramo uživati počasi, jo dobro prežvečimo in šele potem pogoltnemo. Lahko si pripravimo tudi počasno in tiho glasbo, kar nas bo umirilo in sprostito.

Potrebno pa je tudi, da se dovolj gibljemo. Kot že večkrat ponovno priporočamo hojo (vsaj dva kilometra na dan).

Pri kroničnem zaprtju pa se moramo posvetovati z zdravnikom, ki bo po natančni preiskavi vedel svetovati.

Mlada solidarnost

Besedo „solidarnost“ pogosto slišimo po televiziji, radiu, ali o njej beremo v časopisih. Ljudje si pomagajo med seboj v današnji argentinski krizi. Ta izraz moramo vključiti v svoje življenje tudi mi mladi. A beseda ne sme ostati samo na papirju, ampak mora živeti v dejanjih.

To smo izvedli v soboto 2. novembra. Dijakinje in dijaki 2. letnika srednješolskega tečaja ravnatelj Marka Bajuka smo obiskali slovensko zavetišče Rožmanov dom. Profesorica Mirjam Oblak je skrbno pripravila srečanje. Zbrali smo se v Našem domu v San Justu ob 15,30. uri. Prišlo nas je okoli dvajset. Do zavetišča smo se peljali kar z „remisom“ (seveda ne samo z enim).

Ko smo prišli, so nas domovalci veselo sprejeli. Za mnoge od nas je bil to prvi obisk v ta dom. Hitro smo začeli z delom. Z Anico Mehle smo vadili mašne pesmi, ki jih je na kitaro spremljal Marko Urbančič. Mašo je daroval župnik Toni Bidovec. Božja beseda nas je povezala v duhu.

Pripravili smo kratek program. Saši Podržaj je igrala na orglje; Vanči Štrubelj, Jože Rožanec in Sebastjan Žgajnar so pa recitali nekaj slovenskih pesmi. Vsi poslušalci so nam v zahvalo močno zaploskali. Skupaj smo pomalicali in se razgovarjali z vsemi stanovalci doma kot z babico ali dedkom. Podarili smo vsakemu košarico z domačim pecivom. Še naprej smo peli ob kitari. Čas nam je zelo hitro minil in morali smo se posloviti. Zelo smo bili srečni, da smo lahko osrečili druge.

Lepo se zahvaljujemo Rožmanovemu domu za tako tople sprejem in Mirjam za vabilo k solidarnosti.

Učenci 2. letnika

Seminar za animatorje

V Ljubljani se je 21. oktobra začel enotedenski seminar za kulturne animatorje iz slovenskega izseljenstva, ki je prvi takšne vrste. Udeležuje se ga 12 kulturnih animatorjev iz ZDA, Kanade, Argentine, Avstralije, Švice, BiH in ZRJ. Seznanjajo se z delovanjem svojih kolegov v izseljenjskih sredinah po svetu ter s številnimi slovenskimi kulturnimi dejavnostmi v matični domovini. Ogleli so si gledališke in druge predstave, spremljali gledališke vaje, spoznavali skrivnosti filmske in video umetnosti in se spoznali s slovensko zborovsko sceno. Med svojim bivanjem v Sloveniji so obiskali tudi kulturne ustanove v Mariboru, Celju in v koroškem zamejstvu. Strokovni program seminarja je pripravil Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je pobudnik omenjenega seminarja in je zagotovil tudi večino finančnih sredstev za njegovo izvedbo, želi z idejami, strokovnimi nasveti in prikazom sodobne slovenske kulturniške dejavnosti pomagati osebam, ki v slovenskih izseljenjskih društvih predstavljajo steber celotnega narodnokulturnega in družabnega življenja.

Iz Argentine so odpotovali v Ljubljano Ana Klemen iz Slovenskega društva Carapachay, Blaž Miklič iz Našega doma San Justo in Tone Štirn iz Slovenskega društva iz Mendoze. Vsi trije so bili izbrani med slovensko skupnostjo v Argentini, da se udeležijo seminarja animatorjev, ki se dogaja sedaj v Sloveniji. Vsi trije se ukvarjajo z dušo in telesom s slovensko besedo in kulturno dejavnost med Slovenci v Argentini.

Po STA

ROSARIO

Slovenci na mednarodnem srečanju

Od 8. do 17. novembra se v mestu Rosario odvija 18. Mednarodno srečanje (Encuentro de Colectividades), katerega se letno udeleži izredno število tujih skupnosti, ki delujejo na področju tega drugega največjega argentinskega mesta in sploh province Santa Fe.

Slovenska skupnost, združena pod okriljem društva Triglav iz Rosaria, bo tudi letos postavila svoj velešotor, da predstavi slovensko kulturo obiskovalcem, in jim obenem nudi priložnost okusiti tipične slovenske jedi in pijače.

Folklorne skupine društva pa bodo nastopile v petek, 15. (skupina „Vesel slovenski duh“) in v nedeljo, 17. (otročka skupina „Mavrica“). Rojaki iz Rosaria toplo vabijo tudi Slovence iz ostalih predelov Argentine, da se udeležijo srečanja in jih obišejo.

Izseljenstvo v panonskem prostoru

Pod naslovom Sezonsko in izseljenstvo v panonskem prostoru: Sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije je v Radencih od 22. do 25. oktobra potekala mednarodna konferenca. Na njej je štirideset predavateljev iz Slovenije in tujine predstavilo svoje poglede na migracijsko dinamiko panonskega prostora. Konferenco so pripravili Inštitut za slovensko izseljenstvo Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane, Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija s Petanjcev ter Inštitut za migracije in narodnosti iz Zagreba.

Vodja programskega sveta dr. Anton Vratuša je povedal, da so organizatorji zadovoljni tako zaradi velikega odziva strokovnjakov kot mladih raziskovalcev s soboške in ljutomerske gimnazije, ki so se jim z raziskavama o izseljevanju iz Pomurja pridružili prvič.

Med nastopajočimi so bili tudi štirje izseljenci, ki so predstavili lastne izkušnje: Esther Cmor (Prekmurški arhiv v Argentini), dr. Vladimir Kos (Literarno ust-

varjanje prekmurskega Slovence na Japonskem), Venčeslav Šprager (Sprehod po zabrisanih poteh) in Lev Detela (Reminiscence na panonske slovenske emigrantske avtorje v kontekstu dogajanja po drugi svetovni vojni).

Ob simpoziju so Inštitut za slovensko izseljenstvo, Slovenski etnografski muzej, Gimnazija Murska Sobota in Gimnazija Ljutomer v hotelu Radin pripravili razstavo Med in sol tujine - pomurski izseljenci se predstavijo. Kot so ugotovili raziskovalci, „sodi prav izseljenstvo med tiste družbene pojave, ki so življenje na slovenskem etničnem ozemlju v 19. in 20. stoletju najbolj bistveno zaznamovali. Vplivalo je tako na življenje tistih, ki so odšli, kot tudi tistih, ki so ostali doma, saj se je v stoletju in pol izselilo kar 500 tisoč ljudi. Danes živi v tujini več kot 20 odstotkov Slovencev in njihovih potomcev, ki se še zavedajo slovenskega etničnega izvora. Vedno znova ugotovljamo, da v Sloveniji skoraj ni družine, ki bi ne imela v tujini vsaj enega sorodnika.“

SLOVENCİ PO SVETU - KANADA

Slovo od Blaža Potočnika

Pred kratkim nas je po kratki bolezni v krogu svoje družine zapustil Blaž Potočnik.

Rajni je bil predvsem zaveden Slovenec. Rojen je bil 11. oktobra 1925 v Ljubljani, kot najmlajši v družini petih otrok. Med okupacijo je obiskoval klasično gimnazijo. Kot mlad študent je v dobi revolucije stopil v vrste odločnih, v obrambo slovenskega življenja, vere in kulture. Ko je prišel na oblast komunistični režim, je šel v begunstvo. Iz avstrijskih taborišč je emigriral v Kanado, na delo po kontraktu. V Torontu se je poročil z Angelo Škerlj. V srečnem zakonu so se jim rodili štirje otroci: Tomaž, Peter, Marta in Kati.

Ob njegovi 75-letnici je nekdo zapisal: „Blaž Potočnik je vogelni kamen slovenske skupnosti v Torontu“. Že od začetka je sodeloval pri slovenski župniji Marije Pomagaj v cerkvenem zboru, kot pevec in dirigent. Znan je bil tudi kot solist, ki je nastopal z „Ave Marijo“ na neštetihih porokah. Bil je učitelj in ravnatelj slovenske šole, ter soustanovitelj in voditelj slovenskih skavtov v Kanadi. Iz vsega njegovega delovanja je povsod in kjerkoli

dihala njegova ljubezen do petja, slovenske kulture in slovenske mladine.

Blaž je kot Slovenec v svetu prejel veliko priznanj, diplom in odlikovanj za organizacijsko, pedagoško in kulturno ustvarjanje. To obsega pevske nastope kot solist, vodstvo zborov, nastope v gledališču, delo na prireditvah in farnih udeleževanjih. Dopolni pa se s tečajji slovenskega jezika, poročili, ter spominskimi govori na pogrebih.

Odšel je neutrudljiv delavec za ohranjanje slovenskega duha in čustev po svetu, zlasti v Kanadi. Boga naj mu bogato polača njegov trud. Mi pa ga ohranimo v spominu in posnemajmo njegov zgled.

J.P.V.

Umril je Valentin Inzko

V 80. letu starosti je 6. novembra umrl dvorni svetnik Valentin Inzko, eden najpomembnejših predstavnikov šolskega, političnega in kulturnega življenja slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem. Leta 1949 je bil med soustanovitelji Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS), med letoma 1960 in 1968 je bil tudi predsednik te osrednje slovenske politične organizacije. Ob škofijski sinodi leta 1972 je bil sopredsednik slovensko-nemškega koordinacijskega odbora Krške škofije in se tudi na cerkvenem področju vseskozi zavzemal za mirno sožitje obeh narodov na avstrijskem Koroškem. Kot slavist in zgodovinar je izdal več učbenikov, za svoje življenjsko delo pa je letos prejel Tischlerjevo nagrado, najvišje priznanje, ki ga podelujeta NSKS in Krščanska kulturna zveza (KKZ).

Valentin Inzko se je rodil 22. januarja leta 1923 v Svečah v Rožu.

Po učiteljski službi v Celovcu je študiral slavistiko in zgodovino, od leta 1963 do 1988 je bil strokovni nadzornik za pouk slovenščine na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu ter drugih srednjih in višjih šolah na avstrijskem Koroškem, zadnja štiri leta pred upokojitvijo pa je bil vodja manjšinskošolskega oddelka pri koroškem deželnem šolskem svetu. Kot šolnik je organiziral seminarje za slovenske učitelje in pripravil več učbenikov za slovenščino in zgodovino.

Zaradi svojega prizadevanja za enakopravnost slovenske manjšine in za sožitje na avstrijskem Koroškem je Valentin Inzko prejel več odličnih priznanj.

Valentin Inzko je vsa povojna leta sodeloval s slovenskimi begunci, tako na Koroškem kakor pozneje v Argentini. Sodeloval je z raznimi članki predvsem koroške vsebine v Zbornikih Svobodne Slovenije, kakor tudi z novicami v tedniku. Pa tudi osebno je bil v tesni zvezi z nami: njegova soproga je begunka, njegov sin dr. Zdravko, veleposlanik v Mongoliji in Bosni, pa se je poročil z našo vrhunsko pevko Bernardo Fink.

Vsaj družini izražamo naše sožalje!

Koncert v ZDA

V dvorani slovenskega društvenega doma v Euclidu je pripravil svoj vsakoletni koncert mešani pevski zbor Zarja. Pevski zbor Zarja je namreč najstarejša slovenska kulturna ustanova v Clevelandu. Ob lepo zasedeni dvorani so pevke in pevci zapeli lepo pripravljen koncert in so med goste še povabili hrvaški pevski zbor iz daljnega Johnstowna iz Pennsylvanije. Navzoči so lepo sprejeli obe skupini in jim krepko zaploskali.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZA PSE JE POSKRBLJENO...

V Društvu za zaščito živali Ljubljana so zelo zadovoljni s potekom posvojitve psov, ki so jih v varstvo prevzeli po tem, ko so jih pristojni organi odvzeli Mileni Močivnik. Oddali so že 49 psov. Od približno 330 psov, kolikor jih je bilo odvzetih, so jih 40 nemudoma odpeljali na veterinarske klinike, kjer so jim nudili nujno veterinarsko pomoč, dva pa so morali uspavati, saj sta že bila v agoniji. Poškodovane ali bolne bodo zadržali, dokler se njihovo stanje ne izboljša. Razmere v začasnem zavetišču v Lahovem pri Cerknici so se že uredile, tako kletke vsakodnevno očistijo, pse pa za ta čas tudi izpustijo.

MESO MADE IN ...

Od 1. januarja 2003 mora biti vse goveje meso na prodajnih mestih označeno z uradnim podatkom o poreklu. Gre za projekt sledljivosti govejega mesa, ki se v Sloveniji že izvaja v obliki pilotnih projektov, z januarjem prihodnje leto pa bo označevanje obvezno in bo tako v Sloveniji zagotovljena sledljivost govejega mesa, kot jo ima Evropska zveza. S tem bo poskrbljeno za zdravje, varnost in informiranost slovenskega potrošnika, ki se bo tako lahko sam odločil, po katerem mesu bo posegel, je na predstavitvi projekta poudarila državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu Vida Čadonič Špelič.

ZAUPANJE V TOLAR

V Sloveniji ob svetovnem dnevu varčevanja, 31. oktobra, ugotavljajo, da zaupanje v domačo valuto ostaja, saj več prebivalstva varčuje v tolarjih. Po podatkih Banke Slovenije so tolarke vloge konec septembra znašale 1.072 milijard tolarjev, devizni prihranki prebivalstva, brez tečajnih razlik, pa 798 milijard tolarjev.

SPREHOD NA DALJAVO

Po Ljubljani se je poslej mogoče sprehajati tudi virtualno, s pomočjo računalnika. To uporabnikom interneta omogoča nov spletni portal **e-ljubljana.com**, ki predstavlja Ljubljano tudi v virtualni obliki, za zdaj pa omenjeni prikaz omogoča ogled strogega mestnega središča. Poleg tega portal povezuje informacije, komunikacijo, zabavo in izobraževanje, saj lahko obiskovalci na spletni strani dobijo podatke o gledaliških in kino predstavah, nakupovalnih središčih, lekarnah, ogledih mesta in prenočiščih.

SLOVENC I IN ŠPORT

REZULTATI ŠAHOVSKE OLIMPIADE NA BLEDU (2)

DEVETI KROG:

Slovenska moška A reprezentanca je v 9. krogu šahovske olimpiade na Bledu iztržila le neodločen izid 2:2 s Tadžikistanom, ki je šele 57. reprezentanca po povprečnem ratingu, Slovenija pa 13. Moška B ekipa je z 1,5:2,5 izgubila z Vietnamom, Slovenija C pa je premagala Urugvaj z 2,5:1,5.

Ženska ekipa A je z 1:2 izgubila z Venezuelo, Slovenija C je s 3:0 ugnala Malezijo, Slovenija B pa z 2:1 ekipo Mednarodne zveze slepih in slabovidnih (IBCA).

DESETI KROG:

Slovenski reprezentanci A sta v desetem krogu na Bledu končno zmagali. Moška vrsta je s 3:1 ugnala Luksemburg, v moški konkurenci B so igrali neodločeno 2:2 z Ekvadorjem, Slovenija C pa je z 1:3 izgubila s Portugalci.

Ženska reprezentanca A je zmagala z 2:1 Škotsko. Slovenke v B ekipi so igrale neodločeno 1,5:1,5 s Turčijo, Slovenija C pa je izgubila z Azerbejdžanom z 1:2.

ENAJSTI KROG

Slovenska moška reprezentanca A je iztržila zmago, tokrat v dvoboju s Portugalci. Premagala jih je s 3:1 ter ima sedaj 25 točk, sedem manj od vodilnih Rusov. Slovenska mladinska B ekipa je z 2,5:1,5 ugnala Škoto in ima sedaj 23 točk, Slovenija C pa z Alžirci izgubila le pol točke (3,5:0,5) in ima prav tako 23 točk.

Slovenke v A ekipi so znova izgubile. Z 2:1 so jih premagale Filipinke, edino zmago pa je dosegla debitantka Ana Srebrnič, že šesto na tem turnirju. Slovenija B, ki je z 2,5:0,5 premagala ekipo Mednarodne zveze telesno prizadetih (IPCA), je zbrala 16,5 točke, kolikor jih ima tudi Slovenija A.

DVANAJSTI KROG

Slovenski A reprezentanci igrali le neodločeno in sta zelo oddaljeni od visokih ciljev, napovedanih pred prvenstvom. Moška vrsta je s Finsko, šele 52. reprezentanco po povprečnih ratingih, igrala 2:2, in ima 27 točk, 7,5 točke manj od vodilne Rusije. Še večji neuspeh je doživela ženska ekipa A, ki je v dvoboju s slovensko mladinsko B ekipo iztržila le neodločen izid 1,5:1,5. Ker je slovenska C ekipa izgubila z Bangladešem z 1:2, imajo sedaj vse tri

PISALI SMO PRED 50 LETI

MENDOZA

V nedeljo, 19. oktobra smo proslavili misijonsko nedeljo. Pripravil jo je Misijonski odsek v Mendози. Lepo izbrano proslavo je začela deklamacija Marjete Grilčeve. Sledil je referat Lojzeta Kočarja, ki je razvijal dolžnosti misijonskega zaledja. Sledila sta dva prizora iz življenja F. Barage. Za zaključek je še prisrčno recitala Štimova Olgica, nakar smo skupno zapeli Povsod Boga.

Na praznik Kristusa Kralja smo se spet zbrali pri proslavi. Popoldne smo imeli pri maristih litanije in nato v dvorani proslavo. Silvester Štirn je pozval vse v svojem nagovoru k zvestobi borcev za kraljestvo božje. Referat Marije Grebenčeve je poudarjal dolžnost žene. Fantje in dekleta so nastopili v zborni recitaciji Budnikove pesmi Kristusovim bratom in sestram, ljudska pesem Kristus Kralj vseh večnih časov je zaključila proslavo.

Proslavili smo tudi narodni praznik 29. oktobra. Predsednik Društva Slovencev Franc Ovčjak je proslavo pričel, nakar so dekleta zapela dve narodni pesmi. Janez Majeršič je nato nakazal pomen praznika za Slovence, nato smo vsi navdušeno zapeli Hej, Slovenci.

FRANCE BALANTIČ

Literarni večer zadnjo nedeljo je bil spet tak, kot mora biti. Bil je dobro pripravljen in ljudi je bilo lepo število, čeprav je bilo ta dan veliko občnih zborov, sestankov in izletov.

Uvodne besede je imel dr. Jože Krivec. Odrsko podobo sta poustvarila Jeločnik in Vider. Vse je šlo po sreči. Kvintet Gallusa je odpel Ipavčevo Domovini in Maroltovo priedbo Žolnirske. Sledili sta dve koroški, zaključila pa je Adamičeva Zdravica.

V odrsko podobo je Jeločnik razporedil recitatorje Adamičeve, Kramarjevo, Holosana, Vidra in sebe, ki so izmenoma predvajali 16 Balantičevih pesmi. V drugem delu so recitatorji nastopali posamič. Pridružil se jim je Jerebič. Brali so dela Mauserja, Janežiča, Janka, Kocipra, Igorja, fr. Bazilija, Kalina, Krivca in Debeljaka.

Med ljudi so delili novo dvojno številko Odra, ki je tokrat jezikovno neoporečen.

MM

Svobodna Slovenija št. 43; 13. novembra 1952

ženske reprezentance države gostiteljice po 18 točk. Izgubili sta tudi moški ekipi Slovenije B in C. Prva s Katarjem z 1,5:2,5, druga pa s Kolumbijco z 1:3.

TRINAJSTI KROG

V 13. krogu so vse tri slovenske moške ekipe izgubile. Reprezentanca A je bila z 1:3 slabša od Danske, Slovenija B je z 1,5:2,5 izgubila proti Zambiji, Slovenija C pa z enakim izidom proti Vietnamu. Čast so krog pred koncem reševala dekleta. Reprezentanca A je v dvoboju s selekcijo slepih igralcev slavila z 2,5:0,5 in popravila svoj izkupiček, ekipa C je dosegla neodločen izid s Finsko, B ekipa pa je morala priznati premoč Španiji z 1:2.

ZADNJI KROG:

Najboljše reprezentance gostiteljice tekmovanja niso popravile slabega vtisa, saj so slovenske ekipe ostale daleč od najvišjih mest. Slovenski šahisti v A reprezentanci, ki so zbrali 30,5 točke (40. mesto), so s Perujem zmagali z 2,5:1,5, mladinska B ekipa (29 točk, 62. mesto) je z Urugvajem zmagala s 3:1, Slovenija C (27 točk) pa je klonila z Malezijo z 1,5:2,5.

Šahistke A reprezentance (22 točk, 38. mesto) so z Uzbekistanom igrale neodločeno 1,5:1,5, s tem izidom pa sta se končala tudi dvoboja Slovenije C (21) z Mehiko in Slovenije B (20,5 točke, 53. mesto) z Venezuelo. Slovenski C ekipi uradno nimata uvrstitve, ker po olimpijskih pravilih črtajo uvrstitve tretjih reprezentanc gostiteljic prvenstev.

Prva mesta: Ruski šahisti z 38,5 točke ubranili naslov olimpijskih zmagovalcev. Srebro so osvojili Madžari (37,5), bron je pripadel Armencem. Veliko bolj negotov je bil zadnji krog na ženskem turnirju, kjer so zlato prav tako ubranile Kitajke (29,5). Srebro je pripadlo Rusinjam (29), bron pa so presenetljivo osvojile Poljakinke (28).

ESLOVENIA, MI TIERRA

Comienzan las reformas

En los siglos XVI y XVII comenzó a resquebrajarse la autoridad de los nobles. Si bien seguían siendo dueños de las tierras y continuaba vigente el sistema feudal, iba decreciendo su fuerza política.

El último Habsburgo varón que ocupó el trono fue el emperador Carlos VI (1711 - 1740). Quiso asegurarse el cargo a su hija María Teresa con la Sanción pragmática. Sin embargo la nueva emperatriz tuvo que batallar, tras la muerte del padre, con los países vecinos para lograr el reconocimiento gracias a las conquistas territoriales. Comprendió que, para defenderse y para velar por la defensa de Austria, debía contar con un gran ejército y que esto acarrearía muchos gastos. Decidió reorganizar el sistema impositivo. Como primera medida le quitó a los nobles la facultad de fijar el monto de los impuestos. Como era de suponer, los involucrados protestaron. Ante esto María Teresa reaccionó sacándoles por un lapso de veinte años el derecho de opinar acerca del asunto. La reforma tributaria trajo consigo una manera más eficaz de recaudar el dinero, designando a empleados propios y eliminando la intervención de los nobles. Se empezó a cobrar impuestos de las tierras en las que trabajaban los siervos de la gleba. La emperatriz redujo de seis a tres la cantidad de días semanales en los que los siervos trabajaban para los señores.

En ese entonces estaban en boga en el campo económico las ideas de la fisiocracia. Se consideraba que la fuente de toda la riqueza del país manaba de la tierra y que, por lo tanto, el pilar fundamental era el campesino. Para que los campesinos pudieran pagar los impuestos la emperatriz los defendió de los nobles. Poco a poco iba tomando cuerpo el derecho hereditario. Si bien seguían estando bajo el poder de los señores, la tierra de los campesinos pasaba a ser patrimonio hereditario. María Teresa ordenó repartir todos los pastizales comunes (exceptuando las tierras de montaña) entre los campesinos. Introdujo el cultivo del maíz, de la papa y de la alfalfa.

Para tener una idea más acabada de la composición del país, María Teresa ordenó que se hiciera el censo. El primer censo, el del año 1773, mostró así que Estiria contaba con, aproximadamente, 290.000 habitantes, Carintia 185.000, Carniola 400.000 y Gorizia 115.000, que, en su mayoría, eran eslovenos. Sobre la base de este censo se reclutaba gente para el ejército. Cada 150 casas correspondía enviar un soldado. Este debería quedarse en el ejército de por vida o hasta su invalidez permanente.

PO SVETU

KOMUNISTIČNI KAPITALIZEM ALI KAPITALISTIČNI KOMUNIZEM?

Kitajski državni in partijski voditelj Jiang Zemin je odprl 16. kongres kitajske komunistične partije. Jiang se je v svojem govoru zavzel za nadaljnji razvoj kitajskega „socialističnega tržnega gospodarstva“ in poudaril, da mora komunistična partija ohraniti vodilno politično vlogo v državi. Kongres, na katerem sodeluje 2114 delegatov, bo trajal en teden, po pričakovanjih pa naj bi dosežani komunistični voditelj Jiang Zemin na kongresu položaj prepustil Hu Jintau.

SPET ULTIMATUM IRAKU

Varnostni svet ZN je po dvomesečnem zavlačevanju končno le soglasno sprejel najnovejši ameriško-bri-

tanski predlog resolucije o Iraku, ki od režima v Bagdadu zahteva razorožitev in obnovitev inšpekcij ZN. Za resolucijo je glasovala tudi Sirija, ki je doslej zavračala oster pritisk na Irak.

POTRESI V ITALIJI

Tudi osrednjo in južno Italijo je stresel potres z močjo 5,4 po Richterjevi lestvici. Najhuje je prizadel kraj San Giuliano di Puglia, kjer se je zrušila streha tamkajšnje šole, pri čemer je umrlo 25 otrok in dve učiteljici, v vasi pa sta umrli še dve ženski. Na območju Campobassa, kjer je bilo središče potresa, je nastala tudi velika gmotna škoda, saj je poškodovanih 70% vseh domov, brez strehe nad glavo pa je ostalo 2500 ljudi. Zaradi tragedije pa se je v Italiji vnela razprava o potresni varnosti stavb, reševalne ekipe pa so bile deležne kritik.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Antonio Mizerit / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo Zedinjena Slovenija: Tone Mizerit / V tej številki so sodelovali še: Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Metka Mizerit, Božidar Fink, Marija Zurc Čeč, Martin Sušnik. - STA, Radio Ognjišče.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95 (za člane ZS poseben popust); obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad
Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte,

rezerva hotelov,

najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfnanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.
dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtak od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

PRODAM HIŠO-CHALET

v San Justu - 500 m od trga
Tel.: 4441-7000

V Carapachayu bo v nedeljo, 17. novembra, ob 12.30

skupno domače kosilo

Ob 10.30 sv. maša za pok. župnika Skvarča in prijatelje.

Ljubitelji doma prsrčno vabljeni, posebno pa preživeli taborišča Trani!

V KRATKEM NOVE SPREMEMBE NA
www.sdo-sfz.com.ar

OBVESTILA

SOBOTA, 16. novembra:

Zaključna prireditev Srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka, ob 16.30 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. novembra:

Srečanje raznašalcev tiska in poimenovanje sobe Miloša Stareta ob 9.30 v Slovenski hiši.

V Slovenskem domu v Carapachayu, ob 12.30 skupno kosilo.

Blagoslovitev in otvoritev sezone ob 30. obletnici „Naše domačije“ v San Justu, ob 13. uri v prostorih domačije.

PETEK, 22. novembra:

Otroški pevsko instrumentalni večer, ob 20. uri na Slovenski pristavi v Castelarju.

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 24. novembra:

Nedelja Kristusa Kralja. V Slovenski hiši ob 16. maša, nato igra „Barka brez ribiča“.

SOBOTA, 30. novembra:

Koncert pri Slovenski kulturni akciji. Ob 20.30. uri pojejo Cvetka Kopač, Ani Rode in Luka Debevec.

NEDELJA 1. decembra:

V Rožmanovem domu prireditev s sveto mašo in kosilom

SOBOTA, 7. decembra:

Posvetitev Brezmadežni in Občni zbor mladinskih organizacij, v Slovenski hiši.

NEDELJA, 8. decembra:

Prvo sveto obhajilo.

Otroška počitniška kolonija

Kot smo že sporočili, bo Zedinjena Slovenija tudi letos organizirala šolsko kolonijo v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih.

Kolonijo bo letos vodil prof. Karel Groznik s sodelavci.

Datum kolonije bo od 2. do 14. januarja 2003. Cena na otroka bo \$ 450.- v čemer je vključen prevoz in celotna oskrba. Za družinske člane ZS imamo pripravljen poseben popust.

Prijave bomo sprejemali samo v društveni pisarni. Vabimo starše, naj že sedaj predvidevajo, da bi vpisali svoje otroke v to lepo delovanje. Ker bo zaradi težavnih okoliščin število otrok omejeno, svetujemo, da z vpisom pohitite.

Podrobnejše informacije bomo objavljali sproti.
Društvo Zedinjena Slovenija

Prošnja raznašalcem

Vse raznašalce Svobodne Slovenije, katerim smo dostavili v prodajo

podporni bon - „Rifa“ ZEDINJENE SLOVENIJE

prosimo, da nam neprodane srečke in bloke ter denar prodanih

vrnejo najkasneje do četrta 21. novembra.

Uprava ZS

Srečanje raznašalcev tiska

Vse člane omrežja raznašalcev našega tiska (Oznanila, Duhovnega življenja, Svobodne Slovenije) vabimo na srečanje, ki bo v Slovenski hiši

v nedeljo, 17. novembra

ob 9.30: sv. maša v ceki Marije Pomagaj;
ob 10.30: poimenovanje sobe g. Miloša Stareta, nato srečanje z zajtrkom in razgovorom.

Vabita Slovensko dušno pastirstvo in Zedinjena Slovenija

PRIZNANJE SLOVENSKIMA FILMOMA

Prvenec režiserke Hanne A.W. Slak Slepa pega je na 12. filmskem festivalu v

nemškem Cottbusu, ki je potekal med 30. oktobrom in 3. novembrom, prejel svoji prvi dve nagradi: nagrado Don Kihot Mednarodnega združenja kinematografskih klubov in nagrado Ekumenske žirije. - Tudi Steklarski blues Harrya Raga, ki je švedsko premiero na 21. festivalu kratkega filma v Uppsali med 21. in 27. oktobrom okronal s posebnim priznanjem žirije.

Sporočamo, da so božične vizitke še na voljo po Domovih, kakor tudi srečke z 8. dobitki, ki bodo žrebane 5. decembra na naši seji.
1. dobitnik: slika
2. dobitnik: zavijačka - 3 kvačkani in 3 vezani prtički.
Namen srečolova je pomoč potrebnim rojakom za božične praznike.

Bog plačaj!
Zveza slovenskih mater in žena

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
12. novembra 2002

1 EURO 229,22SIT
1 U\$S dolar 226,70SIT

SDO-SFZ

SLOMŠKOV DOM

MAX

in disc jockey

V soboto, 16. novembra, ob 22. uri
v Slomškovem domu, Castelli 28 - Ramos Mejía.
Varstvo otrok poskrbljeno
Cena \$ 6.-

SKUPINA ARGENTINSKIH PROFESIONALCEV SE ZAHVALJUJEMO

SLOVENSKEMU SVETOVNEMU KONGRESU (SSK) ZA EKONOMSKO IN VSESTRANSKO PODORO PRI UDELEŽBI 3. STROKOVNEGA SREČANJA SLOVENSkih ZDRAVNIKOV IZ SVETA IN DOMOVINE, KI SE JE VRŠIL V RADENCIH, REPUBLIKA SLOVENIJA, od 10. DO 12. OKTOBRA LETA 2002.

Dr. BORIS PLESKOVIČ: predsednik SSK
Dr. ANDREJ BRUČAN: predsednik iniciativnega SSK
Dr. FRANCI FELTRIN: odgovorni urednik

ISKRENA HVALA ZA ZANIMANJE DO NAŠEGA DELA IN TRUDA V ARGENTINI

Dr. Marija AVGUŠTIN - oftalmologinja
Dr. Jure BAJUK - zdravnik
Dr. Viktor LEBER - zobozdravnik
Dr. Silvo LIPOVŠEK - otroški kirurg
Dr. Andreja PRAPROTNIK, - pediatrija
Dr. Majda ŠPEH, - zobozdravnica
Ga. Ema URBANČIČ, - medicinska sestra

PRAZNIK KRISTUSA KRALJA

v nedeljo, 24. novembra v cerkvi Marije Pomagaj,
Ramón L. Falcón 4158, Capital

- Ob 16. uri sv. maša
- po maši v dvorani igra: „Barka brez ribiča“ v izvedbi gledališke skupine iz Slovenske vasi, v režiji Martina Sušnika. Delo Alejandra Casone je prevedla Marija Kutnar.

Vabita Dušnopastirstvo in Slovenska kulturna akcija

Vdni v božjo voljo sporočamo prijateljem in znancem, da je 24. oktobra po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal star 82 let naš dober in skrbni mož, oče in stari oče

Stane Škerlj

Prsrčno se zahvaljujemo našemu dušnemu pastirju g. F. Cukjatiju za podeljene zakramente, daritev sv. maše in spremstvo na zadnji poti.

Hvaležni smo tudi dr. J. Rodetu za opravljene molitve ob krsti, prijateljem, ki ste nam bili v težkih dneh v veliko oporo in vsem, ki ste ga kropili in molili zanj ter ga spremili na zadnji poti.
Bog mu daj večni pokoj!

Žalujoči:

žena **Ana** roj. **Hočevar**
hčerki **Andrea** in **Silvi** vdova **Zakrajšek**
vnuki: **Agustina**, **Marjan** in **Niki**
v domovini: brat **Edvard** z družino, sestra **Pavla**
in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Ljubljana, Rob pri Vel. Laščah, Toronto

*Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka;
na zelenih pašnikih mi daje ležišča.
K vodam počitka me vodi. Mojo dušo poživlja.
Psalm 23*

V Torontu, Kanada, nas je po kratki bolezni zapustil

Blaž Potočnik

Žalujoči:

žena **Angelca**;
otroci: **Tomaž**, **Peter**, **Marta** in **Kati** z družinami;
bratje: **Miha**, **Fanči**, **Gabrijel** in **Mari** z družinami;
in ostalo sorodstvo.

Toronto, Ljubljana, Ajdovščina, Buenos Aires